

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Dan Inna, reprezentată de avocatul Isiumbeli Valeriu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dan Inna împotriva Băncii Comerciale "Victoriabank" S.A. pe Acțiuni cu privire la anularea ordinelor privind aplicarea sancțiunii disciplinare, restabilirea în funcție și încasarea tuturor plăților salariale,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2021, prin care s-a respins apelul declarat de Dan Inna și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 decembrie 2020,

c o n s t a t ă :

La 13 aprilie 2019, Inna Dan a depus o cerere de chemare în judecată împotriva B.C. "Victoriabank" S.A. privind anularea ordinelor: nr. 72-cf din 18 ianuarie 2019 cu privire la suspendarea pe durata anchetei a contractului individual de muncă, nr. 216-cf din 15 februarie 2019 cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare de concediere a Innei Dan pentru comiterea unei acțiuni culpabile, care au servit drept temei pentru pierderea încrederii angajatorului față de salariat, precum și pentru încălcarea gravă, chiar și o singură dată a obligațiilor de muncă, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. k) și p) din Codul muncii și nr. 81/1-Cf din 18 ianuarie 2019 cu privire la concedierea Innei Dan în temeiul art. 86 alin. 2 (1) lit. k) și p) din Codul muncii, restabilirea în funcția de operator ghișeu superior, Secția operațiuni bancare la sucursala nr.32 Ceadr-Lunga a B.C. "Victoriabank" S.A., încasarea prejudiciului material constituit din salariul neplătit pentru absența forțată de la lucru, conform acordului adițional nr.6 din 5 decembrie 2018 la contractul individual de muncă nr. 7 din 19 noiembrie 2012 în mărime de 5 820 lei pe lună, încasarea prejudiciului moral în mărime de 30 000 lei și punerea cheltuielilor de judecată în sarcina pârâtului.

În motivarea acțiunii, a indicat că, la 8 noiembrie 2012, prin ordinul nr. 1032-cf a fost angajată în funcția de casier în cadrul filialei nr. 32 B.C. "Victoriabank" S.A., din orașul Ceadr Lunga.

Potrivit fișei postului și anexei nr. 1 la contractul individual de muncă, obligațiile sale constau inclusiv în încasarea și eliberarea numerarului, încasarea plăților pentru serviciile comunale, încasarea și prelucrarea electronică a plăților, efectuarea operațiunilor de schimb valutar, etc.

Prin acordul adițional nr. 1 la contractul individual de muncă din 5 septembrie 2013, Dan Inna a fost transferată în funcția de casier superior.

Ulterior, prin acordul adițional nr. 2 din 15 ianuarie 2015 la contract, Dan Inna a fost transferată în funcția de contabil casier, iar prin acordul adițional nr. 3 din 1 decembrie 2015, a fost transferată în funcția de operator superior ghișeu.

Totodată, prin acordurile adiționale nr. 5 și nr. 6, reclamantei i s-a majorat salariul.

Prin actul comisiei de anchetă nr. 81/1-cf din 18 ianuarie 2019, s-a propus concedierea reclamantei în baza prevederilor art. 86 alin. (1) lit. k) și p) din Codul muncii, începând cu 15 februarie 2019.

Dan Inna a menționat că, prin ordinul președintelui băncii nr.216-cf din 15 februarie 2019, s-a dispus concedierea Innei Dan, operator superior ghișeu, pentru încălcarea gravă a obligațiilor de muncă și pentru pierderea încrederii angajatorului față de dânsa, în baza dispozițiilor art. 86 alin. (1) lit. k) și p) din Codul muncii.

În motivarea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare sub formă de concediere, s-a invocat comiterea, cu vinovăție, a unor fapte care au condus la pierderea încrederii angajatorului și încălcarea gravă de către salariat a obligațiilor sale de muncă.

Reclamanta a comunicat că, potrivit ordinelor nr. 1-G/32, nr. 2- G/32 și nr. 6-G/32 din 2 ianuarie 2019 ale sucursalei nr. 32 Ceadâr Lunga, Dan Inna a fost numită concomitent ca persoană cu funcție de răspundere, pentru: deservirea și instalarea terminalelor sucursalei nr. 32; procedurii și deservirii bancnotelor în posesia B.C. "Victoriabank" S.A.; primirea, păstrarea și monitoring-ul procurilor primite de la clienți, și anume, procuri privind încasarea în numerar de la agenții economici și procuri diverse pentru operațiuni cu persoane fizice; evidentă și distribuirea extraselor de pe conturile agenților economici; confirmarea soldurilor anuale pe conturile bancare.

Dan Inna a indicat că, din conținutul acestor ordine, rezultă că pentru perioada de la 2 decembrie 2019 și până la concediere nu a fost responsabilă pentru gestionarea mijloacelor bănești și din acest considerent, aceasta nu poate fi concediată pentru motivele invocate în ordinul de concediere.

Ordinul de concediere este unul ilegal și neîntemeiat, fiind emis cu încălcarea prevederilor Codului muncii, aceasta fiind privată de dreptul de a munci.

Totodată, B.C. "Victoriabank" SA a depășit termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare, salariată fiind concediată peste termenul de o lună stabilit la art. 209 alin. (1) din Codul muncii.

Presupusa abatere disciplinară a fost comisă la 10 ianuarie 2019, iar ordinul nr. 216-cf cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare a fost emis la 15 februarie 2019, în aceeași zi fiind adus la cunoștință Innei Dan contra semnătură.

La 10 ianuarie 2019, nu lucra la casieria de schimb valutar, aceasta solicitându-i unei casiere să elibereze clientului 9 500 ruble ale ei personale. Deci, operațiunea a fost efectuată de alt casier, iar Dan Inna nu avea în gestiune banii băncii.

Astfel, invocarea în ordinul contestat a faptului că Dan Inna avea în gestiune

mijloace bănești ale băncii ori valori materiale, nu corespunde realității, iar banca nu a fost prejudiciată, deoarece la transferul „Zolotaya Korona”, în schimbul rublelor rusești, Dan Inna a primit lei moldovenești.

Este ilegal ordinul nr. 81/1-cf din 18 ianuarie 2019 care prevede ca temei „sanctiunea disciplinară”, care a fost constatată la 12 februarie 2019, în temeiul actului comisiei de anchetă.

Dan Inna a indicat că, este vorbitoare de limba rusă și cu cunoaște limba de stat, însă ordinul nr. 72-cf din 18 ianuarie 2019 cu privire la suspendarea contractului individual de muncă pe durata anchetei de serviciu, ordinul nr. 216-ef din 15 februarie 2019 cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare de concediere a Innei Dan și ordinul nr. 81/1-Cf din 18 ianuarie 2019 cu privire la concedierea Innei Dan în temeiul art. 86 alin. (1) lit. k) și lit. p) din Codul muncii, cât și actul comisiei de anchetă, au fost întocmite în limba de stat, fără a fi traduse și aduse la cunoștința sa în limba pe care o posedă.

Pe parcursul examinării cauzei în fond, reclamanta și-a concretizat pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat suplimentar, încasarea în temeiul art. 90 alin. (4) din Codul muncii a unei compensații suplimentare în mărime de cinci salarii medii lunare și încasarea în temeiul art. 89 alin. (1) și art. 90 alin. (1)-(2) lit. b) din Codul muncii a alocației pentru întreținerea copilului minor Vladimir Dan, pentru perioada: martie 2019-februarie 2020 în sumă de 16 072,21 lei.

În motivarea a susținut că la 05 februarie 2017 a născut și a ieșit în concediul de îngrijire a copilului pentru o perioadă de 3 ani, cu achitarea indemnizației lunare de 1 461,11 lei.

Potrivit informației de la CTAS, Dan Inna a primit în luna aprilie anul 2017 indemnizația unică pentru nașterea copilului, în sumă de 5 300 lei, în luna iunie suma de 1 932,44 lei și din luna iulie 2017 până în februarie 2019, câte 1 461,11 4 lei lunar cu titlu de indemnizație lunară până la atingerea de către copil a vârstei de 3 ani.

În final, Dan Inna a solicitat anularea ordinelor privind aplicarea sancțiunii disciplinare nr. 72-cf din 18 ianuarie 2019 cu privire la suspendarea contractului individual de muncă încheiat la 19 noiembrie 2012 pe durata anchetei de serviciu, a ordinului nr. 216-cf din 15 februarie 2019 cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare de concediere a Innei Dan pentru comiterea unor acțiuni culpabile și care au servit drept temei pentru pierderea încrederii angajatorului față de salariatul respectiv, precum și pentru încălcarea gravă, chiar și o singură dată, a obligațiilor de muncă, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. k) și p) din Codul muncii și a ordinului nr. 81/1- c/f din 18 ianuarie 2019 cu privire la concedierea Innei Dan în art. 86 alin. (1) lit. k) și p) din Codul muncii; restabilirea Innei Dan în funcția de operator ghișeu superior în Secția operațiuni bancare din cadrul sucursalei nr. 32 Ceadr Lunga a BC ”Victoriabank” SA;

încasarea prejudiciului material ce constituie suma salariului neplătit pentru absența forțată de la lucru, calculat conform acordului adițional nr. 6 din 5 decembrie 2018 la contractul individual de muncă nr. 7 din 19 noiembrie 2012, în mărime de 5 820 lei pe lună, ceea ce constituie pentru 21 de luni x 5 820 lei = 122 220 lei (15 februarie 2019-15 noiembrie 2020), pentru și perioada de 11 zile (16 noiembrie 2020-27 noiembrie 2020) = 2134 lei, conform calculului: 5 820 lei : 30 zile calendaristice = 194 lei x 11 zile calendaristice (total suma de 124 354 lei);

în temeiul art. 89 alin. (1), art. 90 (1) și (2) lit. b) al Codului muncii compensarea cheltuielilor suplimentare ca rezultat al eliberării de la serviciu ilegal și anume: alocațiile pentru întreținerea copilului minor Vladimir Dan, pentru perioada din martie 2019 până în februarie 2020, în sumă de 1 461,11 lei lunar, în total pentru 11 luni suma de 16 072,21 lei (total 140 426,21 lei - 124 354 lei + 16 072,21 lei) și compensarea prejudiciului moral în mărime de 30 000 lei (f.d. 133).

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 11 decembrie 2020, acțiunea înaintată de Inna Dan, s-a respins ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, la emiterea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare angajatorul a descris abaterea disciplinară admisă de salariat, a administrat probe care să confirme că Dan Inna în cadrul exercitării funcției a admis o abatere disciplinară, pasibilă de sancționare.

Reclamanta a recunoscut despre faptul că a pus în circulația operațiunilor bancare banii proprii în mărime de 30000 ruble, suma care intenționa să o convertească în lei moldovenești la operațiunile clienților ce aveau de primit transferuri rapide în ruble rusești, cu scopul de a beneficia de un curs valutar mai avantajos, fapt descris în explicațiile date în fața comisiei de anchetă, înserate în Actul comisiei de anchetă din 12 februarie 2019.

Instanța a constatat că, ordinelor contestate prin prisma art. 210 și art. 86 alin (1) lit. k, p) din Codul Muncii, în raport cu probatoriul cercetat în ședința de judecată, sunt legale și întemeiate, fiind administrate probe care să confirme că reclamanta a comis o abatere disciplinară gravă.

Pentru incidența temeiului de concediere stabilit la art. 86 alin. (1) lit. k) și p) din Codul Muncii, este necesar ca salariatul să admită o încălcare gravă, chiar și o singură dată, a obligațiilor de muncă. Acțiunile Innei Dan au provocat prejudicii reputației și buneii funcționări a băncii, de vreme ce încrederea clienților în funcționarea acesteia a fost afectată.

Instanța de fond a reținut că, reclamanta a fost sancționată pentru că a admis comiterea în calitate de salariat care gestionează nemijlocit mijloace bănești sau valori materiale ori care are acces la sistemele informaționale ale angajatorului (sisteme de colectare și gestiune a informației) sau la cele administrate de angajator a unor acțiuni culpabile, dacă aceste acțiuni pot servi drept temei pentru pierderea încrederii angajatorului față de salariatul respectiv și pentru admiterea încălcării grave, chiar și o singură dată, a obligațiilor de muncă.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 31 decembrie 2020 reprezentantul apelantei Inna Dan, avocatul Valeriu Isiumbeli a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 11 decembrie 2020, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea Innei Dan să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2021, s-a respins apelul declarat de Dan Inna și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 11 decembrie 2020

La 12 septembrie 2021, Dan Inna, reprezentată de avocatul Isiumbeli Valeriu, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2021 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 11 decembrie 2020 și emiterea unei hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivare a invocat că, hotărârea instanței de fond, este una neîntemeiată, contravine circumstanțelor în fapt și de drept.

Instanța de apel examinând apelul, nu a dat nici un răspuns argumentelor din cererea de apel privind faptul că în motivarea hotărârii instanța de fond a făcut trimitere la anexa nr.1 la contractul individual de muncă nr.7 din 19 noiembrie 2012, care la momentul concedierii nu era deja în vigoare, deoarece la contractul individual de muncă a fost semnat acordul adițional nr. 6 din 05 decembrie 2018, care a fost în vigoare până la concediere.

Instanțele inferioare nu au aplicat prevederile art. 89 alin. (2) Codul muncii și au concediat-o pe Dan Inna în perioada când ea se afla în concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului pian la vârsta de 3 ani.

De asemenea nu s-a dat nici o apreciere probei prezentate de la Casa Națională de Asigurări Sociale extrasul din cont soțului lui Dan Inna- Dan Veaceslav și datelor de la locul lui de muncă pentru perioadele: 11.2018-11.2019; ianuarie 2019; ianuarie 2019- ianuarie 2020 prin care se atestă că el pentru aceste perioade nu a primit contribuții pentru întreținerea copilului minor până la vârsta de 3 ani și el permanent a fost la serviciu.

În opinia recurentului instanța de apel nu a examinat fondul apelului, nu s-a expus asupra temeiurilor din apel precum că a fost Dan Inna a fost concediată contrar prevederilor art. 86 alin.(2), 87 alin. (1) și alin. (4) din Codul muncii, și contrar prevederilor art. 208 și 209 din Codul muncii.

Instanța de fond și apel au interpretat incorect prevederile art. 208 din Codul muncii.

Din analiza datelor bancare și materialelor video, abaterea disciplinară a fost constatată la 10 ianuarie 2019 și a servit temei pentru adoptarea ordinului din 15 ianuarie 2019, concedierea a fost efectuată după o lună de zile astfel, Dan Inna a fost concediată contrar prevederilor art. 209 alin. (1) din Codul muncii.

Fapta săvârșită de Dan Inna, care a servit temei de concediere nu se încadrează în prevederile art. 211 alin.(1) din Codul muncii.

În ancheta de serviciu este indicat, că Dan Inna a încălcat actele normative interne, ne fiind specificate ce acte, dar instanțele de judecată în mod arbitrar în lipsa de probe au indicat recurenta a încălcat Regulamentul privind obligațiunile de casă, ne fiind casieră și nici ne având funcțiile de casier, regulament care nu a fost adus la cunoștință ei în limba pe care o posedă.

Recurenta a susținut că, argumentele recursului se încadrează în temeiul recursului prevăzut de art. 432 (1), (2) a), b) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei 26 mai 2021.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Recurentul a indicat că, decizia motivată a instanței de apel nu i-a fost adusă la cunoștință de către instanța de apel, însă a făcut cunoștință la 20 iulie 2021, accesând portalul instanței. Pe portalul instanței a fost publicată la 12 iulie 2021.

Respectiv, cererea de recurs declarată la 12 septembrie 2021, este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după

parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 28 septembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat la 30 septembrie 2021, potrivit avizului de recepție de la fila dosarului 10 Vol. II.

Prin referința depusă la 25 octombrie 2021, B.C. "Victoriabank" S.A. a invocat că argumentele recursului nu constituie temei de casarea a deciziei instanței de apel.

Temeiurile invocate sunt declarative, nefiind invocat nici un motiv care ar demonstra aplicarea eronată a legii.

Prin recursul depus recurentul își manifestă repetat dezacordul cu soluția instanțelor inferioare. În cadrul examinării cauzei în fond, s-a stabilit cu certitudine că procedura de concediere a recurenteii a fost efectuată în strictă conformitate cu prevederile Codului Muncii, iar cele invocate nu au fost confirmate prin probe veridice și suficiente.

B.C. "Victoriabank" S.A. pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Dan Inna, reprezentată de avocatul Isiumbeli Valeriu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Dan Inna, reprezentată de avocatul Isiumbeli Valeriu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu

Mariana Pitic

Dumitru Mardari